



به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: روانپزشکی در مامایی

شماره درس: 513311

نوع و تعداد واحد: نظری، 1 واحد

دروس پیش نیاز: روانشناسی عمومی، روانشناسی زن و خانواده

فراگیران (مقطع، رشته و ترم): کارشناسی مامایی ترم 3

نیمسال تحصیلی: اول 1404-1405

زمان کلاس: شنبه ها ساعت 14-16

مکان کلاس: دانشکده پرستاری و مامایی

استاد درس: سیما قزلباش

مسئول درس: سیما قزلباش

زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ساعت 15:30، اتاق 171 دانشکده پرستاری و مامایی

شماره تماس و ایمیل مسئول درس: 37927580

Email: ghezelbash@nm.mui.ac.ir

شرح درس:

بارداری و زایمان در طول حیات از جمله مراحل است که تأثیر عمیق بر زندگی فرد می گذارد. این درس به آشنایی با بهداشت و رشد روانی دوران کودکی، بلوغ، نوجوانی و مسائل مربوط به زندگی زنان و پدیده های مرتبط با توصیف حالات روانی زنان در دوره بلوغ، ازدواج، دوران بارداری، زایمان و شیردهی به تشخیص اختلالات و بیماری های روانی این مراحل کمک خواهد کرد. لذا امکان پیشگیری و ارائه مراقبت های لازم مبتنی بر ویژگی های فرهنگی و مذهبی جامعه را برای ماما فراهم می نماید.

اهداف کلی:

آشنایی با تعریف، ماهیت و کاربرد های روانپزشکی، انواع اختلالات روانی شایع به ویژه در سنین باروری، تغییرات روانی در طول زندگی یک زن، رویکردهای متفاوت در نحوه برخورد با اختلالات روانی زنان و ارجاع آنها، آشنایی با

بهداشت و رشد روانی دوران کودکی، بلوغ، نوجوانی، جوانی و مسائل مربوط به زندگی زناشویی، شناخت حالات روانی زن در مقاطع مختلف زندگی (به ویژه جریان بلوغ، ازدواج، دوران بارداری، زایمان، شیردهی و نهایتاً "دوران یائسگی") و توان تشخیص به موقع اختلالات روانی در طی دوره های مختلف به منظور پیشگیری و انجام مراقبت ها و ارجاعات لازم.

اهداف اختصاصی:

در پایان درس دانشجو قادر خواهد بود:

1. مفاهیم بهداشت روان، اصول و اهداف آن را تعریف کند (حیطه شناختی).
2. اهمیت روانپزشکی در مامایی را به عنوان عاملی کلیدی در تعهد به ایمنی و بهزیستی مادر و نوزاد، تبیین کند (حیطه شناختی).
3. اهمیت رعایت چهارچوب محرمانگی اطلاعات را در مواجهه با مسائل حساس روانی-جنسی مراجعین توضیح دهد (حیطه شناختی).
4. علل و عوامل مؤثر در ایجاد اختلالات روانی را توضیح دهد (حیطه شناختی).
5. انواع پیشگیری اولیه، ثانویه، ثالثیه در سلامت روانی در جامعه را توضیح داده و نقش رهبری ماما در برنامه ریزی برای پیشگیری اولیه (مانند آموزش در مدارس) را تشریح کند (حیطه شناختی).
6. منابع حمایتی موجود در جامعه (مانند کلینیک ها، خطوط بحران، گروه های خودیاری) را به مراجعین نیازمند معرفی نماید (حیطه روانی حرکتی).
7. مسئولیت های قانونی خود در مواجهه با مراجعین دچار خشونت های جنسی یا افکار خودکشی و اقدام صحیح بالینی مرتبط با آنها را بشناسد (حیطه شناختی).
8. تغییرات روانی دوران بارداری و علل آن را شرح دهد (حیطه شناختی).
9. طبقه بندی اختلالات روانی را توضیح دهد (حیطه شناختی).
10. مسائل روانی پس از زایمان نظیر غم بعد از زایمان را توضیح دهد (حیطه شناختی).
11. در مواجهه با زنان مبتلا به اختلالات خلقی افسردگی اقدامات مناسب بالینی را به کار گیرد (حیطه روانی حرکتی).
12. در مواجهه با مراجعین مبتلا به اختلالات اضطرابی اقدامات مناسب بالینی را به کار گیرد (حیطه روانی حرکتی).
13. در برخورد با زنان مبتلا به اختلالات کنشی جنسی اقدامات مناسب بالینی را به کار گیرد (حیطه روانی حرکتی).
14. در مواجهه با مراجعین مبتلا به اختلالات سایکوتیک اقدامات مناسب بالینی را به کار گیرد (حیطه روانی حرکتی).
15. در مواجهه با واکنش های روانی پس از سقط مراجعین اقدامات مناسب بالینی را به کار گیرد (حیطه روانی حرکتی).
16. در مواجهه با واکنش های روانی پس از سوگ در زنان مراجعه کننده، اقدامات مناسب بالینی را به کار گیرد (حیطه روانی حرکتی).
17. عواقب روانی ناشی از ناباروری در زنان را توضیح دهد (حیطه شناختی).
18. شیوه های تسهیل کننده در برقراری ارتباط درمانی با بیماران را تبیین نماید (حیطه شناختی).
19. افکار و عقاید خود در خصوص مباحث سلامت روان را بیان نماید (حیطه عاطفی).
20. نسبت به مسائل اخلاقی مرتبط با مراجعین به واحدهای مامایی حساسیت نشان دهد (حیطه عاطفی).
21. خود را به رعایت اصول اخلاقی در مراقبت از بیمار و برخورد با سایر دانشجویان و اعضای تیم سلامت متعهد بداند (حیطه عاطفی).
22. برای تفاوت های فرهنگی بیماران احترام قائل شود (حیطه عاطفی).
23. در مواجهه با چالش های اخلاقی در شرایط واقعی در واحدهای مامایی مهارت تصمیم گیری اخلاقی را نشان دهد (حیطه عاطفی).
24. در برخورد با بیماران دچار اختلالات روانپزشکی و خانواده آنها رفتار حرفه ای داشته باشد (حیطه عاطفی).
25. کاربرد تکنیک های ارتباط درمانی نظیر گوش کردن فعال و همدلی در برقراری ارتباط اثربخش با بیماران را بشناسد (حیطه شناختی).

26. شیوه های کنترل اضطراب را با زبان قابل درک به مراجعین آموزش دهد (حیطه روانی حرکتی).

روش تدریس:

سخنرانی، پیش سازمان دهنده، پرسش و پاسخ کلاسی، بحث گروهی

ابزار مورد نیاز تدریس:

وایت برد، اسلاید، اینترنت

وظایف فراگیران:

- حضور به موقع و فعال و بدون غیبت در کلاس درس (در صورت غیبت طبق مقررات آموزشی عمل خواهد شد)
- مطالعه موضوعات قبل از شرکت در کلاس بر اساس اهداف رفتاری از منابع جدید در دسترس
- شرکت فعال در مباحث جلسات

قوانین و مقررات کلاس:

- غیبت مجاز بیش از 4/17 در مجموع ساعات، نمره درس صفر محسوب خواهد شد.
- تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و آزمون میان ترم و پایان دوره بر عهده معاونت محترم آموزشی دانشکده است.
- حضور دانشجو در کلاس درس، قبل از حضور استاد و عدم ترک کلاس تا پایان وقت آن ضرورت داشته، در غیر این صورت غیبت محسوب خواهد شد.
- خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس برای کلیه دانشجویان الزامی است.
- آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرایی موجود در سایت دانشکده پرستاری و مامایی از قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی آیین نامه پوشش حرفه ای مراعات شود.
- در صورت غیبت در جلسه امتحان پایان ترم، طبق آئین نامه مربوطه عمل خواهد شد (طبق ماده 14 غیبت غیرموجه به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس خواهد بود و غیبت موجه در امتحان، موجب حذف آن درس خواهد شد).
- حداکثر 3 روز پس از اعلام نمره در سایت دانشجو می تواند اعتراض خود را نسبت به نمره اعلام کند.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	عنوان مورد ارزشیابی	نمره
1	شرکت و حضور فعال در کلاس ها	2
2	شرکت در مباحث کلاسی	1
4	آزمون پایان ترم	17

منابع اصلی درس و محتواهای ضروری یادگیری:

1. جنتی یدالله، خاکی نسرين. روانپزشکی در مامایی، تهران، نشر جامعه نگر، 1401.
2. کوشان سعید، اصول روانپزشکی در مامایی. تهران: انتشارات اندیشه رفیع، 1400.
3. کوشان و واقعی، روانپرستاری بیماری های روانپزشکی 2. تهران: انتشارات انتظار، 1402.

منابع و محتواهای مفید برای یادگیری بهتر:

کاترین، فورتیناش،، هولودی وورت پاتریشیا. اختلالات روانی و مراقبتهای پرستاری. ترجمه اعضای هیات علمی گروه روانپرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، انتشارات کنکاش، 1383.

جدول زمان بندی کلاس

شماره درس: 513311

عنوان درس: روانپزشکی در مامایی

نیمسال تحصیلی و سال: اول 1404-1405

فراگیران: دانشجویان مامایی ترم 3

زمان و مکان برگزاری کلاس: شنبه هاساعت 14-16 / دانشکده پرستاری و مامایی

استاد درس: سیما قزلباش

ردیف	ساعت کلاس	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از کلاس	مدرس
14-16				

تاریخ جلسات				
1	1404/06/29	آشنایی با شناسنامه درس، تعاریف، اصول بهداشت روانی، علل و عوامل مؤثر در ایجاد اختلالات روانی، طبقه بندی اختلالات روانی	مطالعه، شرکت در مباحث کلاسی و پرسش و پاسخ	قرلباش
2	1404/07/05	انواع پیشگیری، نقش خانواده و اجتماع در بهداشت روانی دوره های رشد و تکامل	"	"
3	1404/07/12	علامت شناسی در بیماری های روانی	"	"
4	1404/07/19	بهداشت روانی دوران بارداری (سه ماهه اول، دوم و سوم)	"	"
5	1404/07/26	اختلالات روانی جنسی و عوامل مرتبط با آن	"	"
6	1404/08/03	مسائل روانی پس از زایمان (غم بعد از زایمان، اختلالات افسردگی)	"	"
7	1404/08/10	مسائل روانی پس از زایمان (اختلالات دو قطبی)	"	"
8	1404/08/17	مسائل روانی پس از زایمان (اختلالات اسکیزوفرنی)	"	"

تاریخ آزمون پایان ترم: طبق تقویم آموزشی

لینک کلاس های مجازی:

<https://meet.mui.ac.ir/rhx44xnvxzqm/>